

Studenters uppfattning om stalkning av ideala brottsoffer

Marilena Afrim & Jessica Hällström

HT-18

Självständigt uppsatsarbete, 15 hp

Huvudområde: Kriminologi

Institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete

Handledare: Susanne Strand

Students perception on stalking of the ideal victim

Abstract

Students perception on stalking differ. Women consider that more cases are stalking while men consider that these cases do not classifies as stalking. Men is more often thinking that it is the victims own fault that he or she is a victim of crime. There is ideal victims and non-ideal victims, which depending on the victims' characteristics. The purpose with this study is to examine how students perceive the victims' vulnerability, depending on if the victim is an ideal victim or non-ideal. The study has used a mixed design which means that there will be both quantitative results and qualitative results. The study was conducted that the respondents read one out of two cases and then answered a questionnaire. The results show that there are differences between men and women's perceptions. Women consider the victims exposure to be equally severe while men consider the ideal victim's exposure on stalking to be more severe than the non-ideal. Women however, perceive that the non-ideal victim had been exposed to stalking in greater extent than the ideal victim while men consider the opposite. The respondents consider that the victims should handle their vulnerable positions through reporting to the police and contact their relatives. The overall result of the study shows that the majority of the students perceive stalking as severe but the differences lays in how severe the students perceive there is.

Keywords: ideal victim, non-ideal victim, stalking, perception, severity, students

Criminology III, Autumn 2018. Supervisor: Susanne Strand.

Studenters uppfattning om stalkning av ideala brottsoffer

Sammanfattning

Studenters uppfattning om stalkning skiljer sig åt. Kvinnor anser att fler händelser är stalkning medan män tänker att händelserna inte klassificeras som stalkning. Män tänker även att det oftare är offrets egna fel att denne blir utsatt. Det finns ideala brottsoffer och icke-ideala brottsoffer, vilket har att göra med brottsoffrets karaktärstyp. Syftet med studien är att undersöka hur studenter uppfattar brottsoffrets utsatthet, beroende på om brottsoffret är idealt eller icke-idealt. Studien har använt en mixed design vilket innebär att de finns både en kvantitativ och en kvalitativ analys. Undersökningen genomfördes på så sätt att respondenter fick läsa en av två berättelser och besvara en tillhörande enkät. Resultaten visar att det finns skillnader i män och kvinnors uppfattning. Kvinnor ansåg att brottsoffrets utsatthet var lika allvarligt oavsett karaktärstyp medan män ansåg att det ideala brottsoffrets utsatthet var allvarligare än det icke-ideala. Kvinnor uppfattar däremot att det icke-ideala brottsoffret hade utsatts för stalkning i högre utsträckning än det ideala, medan män bedömde motsatsen. Respondenterna ansåg att brottsoffren skulle hantera sin utsatta position genom att bland annat anmäla och kontakta sina närstående. Det övergripande resultatet i studien visar att majoriteten studenter uppfattar stalkning som allvarligt men skillnaden är hur allvarligt respondenterna anser att utsattheten är.

Nyckelord: Idealt brottsoffer, icke-idealt brottsoffer, stalkning, uppfattning, allvarlighetsgrad, studenter

Innehållsförteckning

Studenters uppfattning om stalkning på ideala brottsoffer	1
<i>Definition</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
<i>Studenters utsatthet för stalkning</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
<i>Studenters uppfattning om stalkning</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
<i>Ideala brottsoffer</i>	6
<i>Hypoteser, syfte, frågeställningar</i>	7
Metod	8
<i>Deltagare</i>	9
<i>Material</i>	9
Berättelserna	9
Enkäterna	11
<i>Procedur</i>	12
<i>Etik</i>	13
<i>Analys</i>	13
Resultat	15
<i>Hur uppfattar studenter stalkning.</i>	15
<i>Allvarlighetsgraden om stalkning.</i>	17
<i>Åtgärder för stalkning.</i>	18
Diskussion	20
Referenser	27

Studenters uppfattning om stalkning av ideala brottsoffer

I början på 2018 blev en kvinnlig student utsatt för stalkning av en manlig student (Nerikes Allehanda, 2018). Den manliga studenten började förfölja henne dygnet runt efter att kvinnan skrev till honom att hon inte ville ha vidare kontakt. Han följde henne vart hon än gick och befann sig. Mannen kunde sitta i en bil utanför hennes vänners hem i flera timmar bara för att vara uppmärksam på allt hon gjorde. Kvinnan arbetade även extra på en arbetsplats som han besökte och frågade hennes kollegor om hennes liv. Det var vittnen som såg den manliga studenten sätta sig i en bil och följa efter henne hem till hennes föräldrar. Den kvinnliga studenten var väldigt rädd och hon påverkades väldigt mycket av denna händelse då hon kunde ligga vaken hela nätter och tänka på om han stod utanför. Det är många på universitet som upptäcker att mannens beteende är underligt. Universitetet ger henne stöd och hon har en väktare på skolområdet. Den kvinnliga studenten som nämns ovanför är en av många studenter som blir utsatta (Brady, Nobles & Bouffard, 2017). Nils Christies teori om ideala brottsoffer (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004) menar att anledningen till att den studerande kvinnan får hjälp av universitetet och andra studenter är för att hon är ett idealt brottsoffer. Hon är ett idealt brottsoffer då hon bland annat anses vara svag då hon är rädd och blir utsatt på ett universitet vilket kan ses som en respektabel plats. Detta innebär att ett idealt brottsoffer får sympati mer än ett brottsoffer som anses som icke-idealt. Stalkning är något som inträffar världen över där studenter är en riskgrupp för att utsättas för stalkning, i synnerhet om personen är en studerande kvinna (Björklund, Häkkänen-Nyholm, Sheridan & Roberts, 2010; Chan & Sheridan, 2017). Kvinnor anser att stalkning är allvarligt i högre utsträckning än män som inte anser att det är lika allvarligt (Phillips, Quirk, Rosenfeld & O'Connor, 2004).

Föreliggande studie har som övergripande syfte att undersöka studenters uppfattning om brottsoffrets utsatthet när det kommer till stalkning, beroende på om brottsoffret är ett idealt brottsoffer eller inte. Fokus är vid stalkning när det kommer till utsatthet efter en avslutad relation.

Definition

Begreppet stalkning innebär inte bara förföljelse (Smock & Kuennen, 2009). Det innebär att en person trakasserar en annan person vid upprepade tillfällen även när personen har sagt ifrån till kontakt och att den utsatta personen kan känna rädsla och obehag (Shorey, Cornelius & Strauss, 2015; Smock & Kuennen, 2009). Dessa trakasserier kan bestå av beteenden som att skicka oönskade sms, presenter, oönskade samtal men även att övervaka offret på platser denne befinner sig på som till exempel skolan, arbetet eller hemmet. De som blir utsatta för

stalkning kan benämnas som brottsoffer. Det behöver inte betyda att personen i fråga anmält brottet utan att personen har blivit utsatt för ett brott som till exempel stalkning (Brottsoffermyndigheten, 2012). Stalkning är ett begrepp som uppkom under 90-talet då många kända personer blev förföljda av deras beundrare (Ferreira & Matos, 2013). I föreliggande studie kommer brottsoffer och den utsatta att användas som samma begrepp vid beskrivning av den person som utsätts för stalkning.

Prevalensen av stalking är olika beroende på vilket land det är. I USA visar en nationell undersökning att det är 9,2 % kvinnor och 2,4 % män som blir utsatta för stalkning och detta av en tidigare partner (Breiding, 2015). I Tyskland visar en undersökning att det är 15,2% av ett urval på 5779 personer som någon gång har blivit utsatt för stalkning (Hellmann & Kliem, 2015). Kvinnor i Tyskland var även överrepresenterade för att vara utsatta. I Sverige är det 9% av befolkningen som någon gång blivit utsatt för stalkning (Brottsförebyggande rådet, 2006). Vidare forskning visar att de är 42,5% studenter i USA som blir utsatta (McNamara & Marsil, 2012). Hälften av alla studenter i Finland har någon gång blivit utsatta (Björklund, m.fl., 2010). En anledning till att det skiljer sig i viss omfattning i prevalensen mellan länderna kan vara på grund av att det finns olika definitioner och lagar i de olika länderna (Dressing, Kuehner & Gass, 2006). Eftersom detta inte är föreliggande studies fokus kommer detta inte att undersökas ytterligare.

Studenters utsatthet för stalkning

Studenter är en riskgrupp för att bli utsatta för stalkning (Brady, m.fl., 2017; Myers, Nelson & Forke, 2016) och ofta är både förövaren och offret yngre än 30 år (Brottsförebyggande rådet, 2006; Maran, Zedda, Varetto & Munari, 2014; Roberts, 2005). Stalkning är förekommande fenomen bland studenter, i synnerhet om det har funnits någon form av tidigare relation mellan dem (Ferreira & Matos, 2013; Nijdam-Jones, Rosenfeld, Gerbrandij & Galietta, 2018; Shorey, Cornelius & Strauss, 2015). Studier visar att stalkning kan pågå upp till flera år (Björklund, m.fl., 2010; McEwan, Daffern, MacKenzie & Ogloff, 2016). Tidigare forskning visar att om en student blir utsatt för stalkning kan det vara på grund av obesvarad kärlek (Shorey m.fl., 2015; Thompson & Dennison, 2008) som då kan leda till att personen som blir lämnad påbörjar olika stalkningsbeteenden (Shorey, m.fl., 2015). Innan relationen avslutas kan den utsatta uppleva att partnern ofta är avundsjuk, kommer med mycket kritik, har ett stort kontrollbehov och får ångest över att vara ifrån sin partnern (Dye & Davis, 2003; Roberts, 2005). Förövarens syfte är ofta att utsätta offret för hämnd eller att försöka få partnern tillbaka (Dennison & Stewart, 2006). Förövaren kan utsätta brottsoffret för stalkning på grund av att förövaren känner en ilska. Detta för att denne

fortfarande känner kärlek och avundsjuka. Förövaren vill ha kontroll över sin tidigare partner och försöker få makt över brottsoffrets liv.

Studier visar att kvinnliga studenter är utsatta för stalkning mer frekvent och manliga studenter är vanligtvis förövarna (Björklund, m.fl., 2010; Chan & Sheridan, 2017; Lambert, m.fl., 2013; Maran, m.fl., 2014; Myers, m.fl., 2016; Smock & Kuennen, 2009). Forskning visar att det främst är de yngre studerande kvinnor som blir utsatta för stalkning (McNamara & Marsil, 2012). En annan studie visar att om kvinnan haft en tidigare relation med mannen där de till exempel dejtade eller bott ihop ökar risken för stalkning, det kan då bli lättare för mannen att följa kvinnan efter den avslutade relationen (Ferreira & Matos, 2013). Det blir lättare att följa kvinnan på grund av att mannen känner till kvinnans rutiner och kan då följa henne på ställen han vet att hon befinner sig på. Förövarens beteende kan börja eskalera när relationen är på väg att avslutas, då förövaren inte längre kan kontrollera sin tidigare partner (Ferreira & Matos, 2013).

Tidigare forskning visar att stalkning kan skapa en rädsla hos den utsatta (Ménard & Pincus, 2014) och att det finns en könsskillnad i rädslan att utsättas för stalkning (Spitzberg, 2016). Kvinnor är den grupp som känner mer rädsla än män för att bli utsatta för stalkning. När brottsoffret blir utsatt för stalkning kan det ha att göra med att brottsoffret avslutade relationen medan förövaren ansåg det fanns mycket känslor kvar. Förövaren kan då utveckla en ilska som leder till stalkning (Spitzberg, 2016). Om brottsoffret till exempel blivit en trygghetspunkt för förövaren kan även det leda till att brottsoffret blir utsatt för stalkning då förövaren är i stort behov av denne (Dye & Davis, 2003).

En annan undersökning visar däremot att kön och ålder har större betydelse när det kommer till utsatthet för stalkning än om den utsatta är student (Brady, m.fl., 2017). Om brottsoffret är en man eller kvinna samt yngre eller äldre påverkar det utsattheten för stalkning mer än om brottsoffret är en student. Annan forskning visar dock motsatsen där kön och ålder inte har lika stor betydelse på utsattheten utan det faktum att offret är student är en större faktor till att bli utsatt för stalkning (Myers, m.fl., 2016). Vidare visar annan forskning att risken är lika stor för män och kvinnor att utsättas för stalkning (Dye & Davis, 2003; Sheridan, Gillett & Davies, 2002).

Brottsoffret kan bli utsatt för olika former av stalkning av sin tidigare partner både fysisk och genom användning av teknik (Brady, m.fl., 2017). Fysisk stalkning kan innebära att förövaren bland annat förföljer offret, övervakar offrets aktiviteter eller skickar presenter. Stalkning genom användning av teknik kan innebära att förövaren skriver många meddelanden eller övervakar den tidigare partners sociala medier utan att denne är medveten

om det (Brady m.fl., 2017; Lyndon, Bonds-Raacke & Cratty, 2011). Hälften av alla studenter beskriver att de har blivit utsatta för stalkning av deras tidigare partner men att efter sex månader avtar ofta stalkningen (Ferreira & Matos, 2013). Det innebär att i början av en avslutad relation är risken störst för att bli utsatt för stalkning, vilket kan vara på grund av, som nämnts tidigare, att den ena partnern vill ha den andra tillbaka. Det är vanligt att förövaren är i närheten av den utsatta hela tiden (Maran, m.fl., 2014). Förövaren kan utsätta brottsoffret dagligen för olika beteenden som klassificeras som stalkning (Maran, m.fl., 2014) i synnerhet om förövaren vill ha offret tillbaka (Dye & Davis, 2003).

Studier visar att de mest förekommande stalkningsbeteenden som studenter blir utsatta för är att få oönskade samtal, sms, förföljelse och hot (Björklund, m.fl., 2010; McNamara & Marsil, 2012). Det är vanligt att förövaren börjar stalkningen med oönskade samtal och sms som sedan eskalerar vidare till andra beteenden som till exempel förföljelse (Brady, m.fl., 2017; Shorey m.fl., 2015). En annan studie poängterar även att övervakning också är ett stalkningsbeteende som uppkommer i början för att bevaka vad den tidigare partnern håller på med och om han eller hon till exempel träffar någon ny (Shorey, m.fl., 2015).

En annan studie visar att av de tre vanligaste stalkningsbeteendena är det 24,4% som blir utsatta för oönskade samtal, 20,7% som blir utsatta för oönskade meddelanden och 17,5% som blir utsatta för att få oönskade presenter (McNamara & Marsil, 2012). Män är de som mer frekvent lämnar presenter till sin tidigare partner utan medhåll från kvinnan (Shorey, m.fl., 2010). Det är även vanligt att många offer blir utsatta för mer än ett stalkningsbeteende samtidigt. Förföljelse är ett annat stalkningsbeteende där 13,5 % av brottsoffren blir utsatta av att förövaren väntar utanför deras hem eller skola (McNamara & Marsil, 2012).

Studenters uppfattning om stalkning

Det finns skillnader när det kommer till uppfattning om vad som är stalkning eller inte, (Chan & Sheridan, 2017; Lambert, m.fl., 2013). Kvinnor uppfattar att en händelse är stalkning oftare än vad män gör. Detta kan vara på grund av att kvinnor har en större rädsla att utsättas för stalkning, vilket gör att kvinnor blir mer uppmärksamma på stalkning och vad det innebär (Lambert, m.fl., 2013). Resultatet visar även att män som besitter kunskap om stalkning ofta inte har uppfattningen om att det är allvarligt. Tidigare forskning visar att studenter överlag är bättre på att uppfatta stalkning än personer som inte studerar (Brady, m.fl., 2017), vilket kan vara på grund av att studenter får mer information kring stalkning för att de är en riskgrupp.

När förövaren varit en tidigare partner anser brottsoffret sig själv som mer utsatt än om förövaren hade varit någon annan (Dennison & Stewart, 2006). Kvinnor har större förståelse kring att stalkning påverkar den utsatta väldigt negativt medan män inte ser stalkning som lika

skadligt (Lambert, 2013). Det kan vara för att kvinnor lättare kan sätta sig in i den utsattas position då de tänker att det hade kunnat hända dem. Kvinnor har bättre förståelse då de vet hur de själva skulle känna sig som brottsoffer och kan därav relatera lättare till den utsatta (Lambert, m.fl., 2013). Män tror i högre utsträckning än kvinnor att relationen mellan förövaren och brottsoffret handlar om att det är en känd person som blir utsatt för stalkning och att förövaren är en beundrare som är okänd för den utsatta. Kvinnor tänker i högre utsträckning än män att stalkning sker mellan två personer som haft en tidigare relation med varandra. Resultat visar att om en student tidigare blivit utsatt för stalkning ökar förståelsen att känna igen beteenden som klassificeras som stalkning (Brady, m.fl., 2017; Lambert, m.fl., 2013). Om den utsatta har större kunskap om stalkning och är student kan dessa två faktorer vara till hjälp för brottsoffret att förstå sin utsatthet som stalkning.

Att vara man eller kvinna är den största faktorn när det kommer till att uppfatta stalkning på olika sätt (Chan & Sheridan, 2017; Lambert, m.fl., 2013). Kvinnor anser att beteenden som bland annat övervakning och aggressivitet är stalkning mer frekvent än vad män gör (Chan & Sheridan, 2017). Män anser mer frekvent än kvinnor att det är brottsoffrets fel att denne blir utsatt för stalkning (Lambert, m.fl., 2013) och män har även mer förståelse än kvinnor om varför en förövare börjar utsätta någon för stalkning (Chan & Sheridan 2017). Män accepterar oftare ett stalkningsbeteende och anser att förövaren har rätt att utsätta någon för stalkning (Lambert, m.fl., 2013). Männen anser i större utsträckning än kvinnor att den utsatta får skylla sig själv att hon blir utsatt för stalkning. Detta menar undersökningen kan ha att göra med att det råder en kunskapsbrist.

När det kommer till studenters uppfattning kring hur brottsoffer skulle hantera sin utsatthet för stalkning finns det skillnader mellan män och kvinnor (Chan & Sheridan, 2017). Män vill hellre att brottsoffren ska ta tag i problemet direkt med förövaren, förneka att de är ett brottsoffer eller försöka ignorera händelsen. Kvinnor vill hellre anmäla till polisen, gå i terapi eller involveras i sociala sammanhang för att kunna få hjälp med situationen. Således, finns det skillnader när det kommer till hur män och kvinnor vill hantera sin utsatthet för stalkning.

Det är bara en tredjedel av alla studenter som blir utsatta för stalkning som anmäler detta till polisen och majoriteten av anmälningarna är från kvinnor (Roberts, 2005). Forskning visar att det är 75,3 % av 141 studenter som blivit utsatta för stalkning som inte inser att de har blivit utsatta för stalkning. De vet inte heller vilka beteenden som klassificeras som stalkning. Studenter som inte vet vad stalkning innebär blir lättare utsatta för stalkning då de inte förstår att de blir utsatta och ignorerar beteendet som sedan kan leda till att det eskalerar

(Roberts, 2005). En anledning till att många som studerar blir utsatta för stalkning kan vara på grund av den sociala miljön studenten lever i under sin studenttid (Björklund, m.fl., 2010). Studenter träffar många nya människor och försöker hitta sig själva under sin studieperiod vilket kan vara en bidragande faktor till att de blir utsatta för stalkning. Forskningen visar att många studenter känner sig ensamma och försöker därför socialisera sig.

Att vara ett brottsoffer för stalkning kan klassificeras på olika sätt beroende på hur den utsatta hamnade i sin position (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Vissa brottsoffer kan accepteras lättare av samhället än andra brottsoffer och dessa benämns som ideala brottsoffer.

Ideala brottsoffer

Den föreliggande studien kommer att utgå från Nils Christies teori om ideala brottsoffer (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). I teorin benämner Christie att det finns brottsoffer som anses mer acceptabla av samhället och är ideala brottsoffer som samhället anser att det är mer synd om dessa brottsoffer än andra. Han har fem punkter som betecknar ett idealt brottsoffer.

1. Det ideala brottsoffret ska vara svagt. Att ett offer ska vara svagt menas med att brottsoffret som exempelvis en sårbar kvinna är ett idealt brottsoffer (Van Wijik, 2013). En kvinna som aldrig säger emot och är tystlåten får mer sympati än en kvinna som demonstrerar och alltid säger sina åsikter. Detta för att den kvinnan som uttrycker sina åsikter anses mer stark och den som inte säger emot anses mer som svag.
2. När brottet inträffade gjorde individen en respektabel handling. Med detta menas att brottsoffret som anses idealt är den som till exempel tar hand om sin familj och kanske utför volontärarbete medan om en person som hänger på stan och dricker mycket alkohol är ett icke-idealt brottsoffer då den personen inte utför respektabla handlingar enligt samhällsnormen (Van Wijik, 2013).
3. Brottsoffret går inte att anklaga för att vara ett brottsoffer. Detta handlar om moralen hos personerna i samhället, till exempel kan ett idealt brottsoffer vara den som stannar hemma och umgås med familjen och riskerar då inte att kunna bli utsatt (Van Wijik, 2013). Ett icke-idealt brottsoffer är den som kanske tar mycket risker och samhället anser då att brottsoffret får skylla sig själv.
4. Förövaren är ond. Med detta menas att förövaren skadar offret som inte kan försvara sig själv (Van Wijik, 2013). För att förövaren ska anses som ond måste samhället tycka att beteendet inte är ett normalt beteende och de själva skulle aldrig utföra en sådan handling.

5. Förövaren är okänd. Således är förövaren inte någon som brottsoffret känner till sen innan utan det är någon som offret aldrig ha träffat. Brottsoffret anses då som ett idealt brottsoffer (Van Wijik, 2013). Finns det någon tidigare relation anses brottsoffret som ett icke-idealt brottsoffer utifrån att brottsoffret skulle kunnat förhindra det.

Christie (1986) anser att om några av dessa punkter uppfylls är den utsatta ett idealt brottsoffer som samhället att det är synd om (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Strobl (2004) utvecklar även teorin och har lagt till två extra punkter inom teorin om ideala brottsoffer.

6. Brottsoffret provocerade inte förövaren. För att vara ett idealt brottsoffer innebär det att denne inte gör några provocerande handlingar som att till exempel inte förolämpa förövaren (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Ett icke-idealt brottsoffer skulle kunna innebära att om brottsoffret skriver till förövaren och förolämpar denne.
7. Brottsoffret väljer att hjälpa polisen att få fast förövaren. Om brottsoffret väljer att anmäla förövaren anses denne vara ett idealt brottsoffer i jämförelse med om brottsoffret inte väljer att anmäla förövaren (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004).

Ett brottsoffer som utsatts för stalkning skulle enligt teorin vara ett idealt brottsoffer om denne är svag som till exempel en kvinna och förövaren är stark som till exempel en man. Om brottsoffret träffar förövaren på en respektabel plats som universitet och blir utsatt för stalkning är brottsoffret idealt jämfört med om brottsoffret hade träffat förövaren ute på en nattklubb. Om samhället inte anser att brottsoffret har utsatt sig själv för risk är brottsoffret idealt. Moralen är det som avgör om brottsoffret anses vara idealt eller icke-idealt. Ett icke-idealt brottsoffer är den som är motsatsen av alla punkter och då inte anses vara ett idealt brottsoffer av samhället. I föreliggande studie kommer brottsoffren att beskrivas utifrån några av teorins antaganden om vad som innebär ett idealt brottsoffer och ett icke-idealt.

Hypoteser, syfte, frågeställningar

Stalkning är ett av de brott som ökar mest under studietiden (Myers, m.fl., 2016) vilket innebär att det är ett fenomen som många studenter utsätts för. Det blir då viktigt att undersöka hur studenter uppfattar allvarlighetsgraden i utsattheten för stalkning. Det behövs mer forskning kring detta för att kunna få en helhetsbild av anledningen till varför en del studenter inte anser att vissa beteenden är stalkning. Detta då tidigare forskning visar att studenter är en riskgrupp och att det är många som inte vet vad stalkning är (Björklund, m.fl., 2010). I Sverige är forskningen om studenters uppfattning om stalkning mycket bristfällig vilket är nödvändigt för att kunna sätta in preventionsmedel på rätt sätt. Det första antagandet

som föreliggande studie har är att det kommer att finnas en interaktionseffekt mellan respondentens kön och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till studenters uppfattning om att brottsoffret blivit utsatt för stalkning. Detta då tidigare forskning visar på att kvinnor mer frekvent anser att det är stalkning medan män anser att brottsoffret får skylla sig själv (Lambert, m.fl., 2013). Det andra antagandet är att det finns en interaktionseffekt mellan kön på respondenten och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till studenters uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet. Detta då tidigare forskning visar att män tycker att stalkning är mindre allvarligt än kvinnor (Phillips, m.fl., 2004). Antagandet grundas även av teorin ideala brottsoffer som beskriver att ideala brottsoffer är de brottsoffer som får mer medhåll av samhället (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Det sista antagandet i den föreliggande studiens resultat studenters tankar kring hur brottsoffret ska hantera situationen kommer skilja sig beroende på om brottsoffret är idealt eller icke-idealt. Detta då tidigare forskning visar bland annat att kvinnor är den grupp som är mer benägna att anmäla till polisen medan män hellre vill konfrontera förövaren (Chan & Sheridan, 2017). Från ovannämnda antaganden är studiens övergripande syfte att undersöka studenters uppfattning om brottsoffrets utsatthet när det kommer till stalkning, beroende på om brottsoffret är ett idealt brottsoffer eller icke-idealt. Fokus är i en stalkningssituation när det kommer till utsatthet efter en avslutad relation. Utifrån syftet har följande frågeställningar bildats:

- Att undersöka om det finns huvudeffekter och/eller en interaktionseffekt mellan kön på respondenten och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till studenters uppfattning om brottsoffret blivit utsatt för stalkning.
- Att undersöka om det finns huvudeffekter och/eller en interaktionseffekt mellan kön på respondenten och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till studenternas uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet.
- Att utforska och beskriva studenters förslag kring hur brottsoffret ska hantera sin utsatta position.

Metod

Föreliggande studie använde en mixad design som innebär att studien hade både en kvantitativ och en kvalitativ ansats. Den kvantitativa delen innefattade två berättelser, en med ett idealt brottsoffer och en med ett icke-idealt brottsoffer med tillhörande enkäter för att mäta studenters uppfattning om allvarlighetsgraden i utsattheten för stalkning. Den kvalitativa delen var mindre i form av en öppen fråga i enkäten och användes enbart för att få en djupare förståelse om studenternas tankar kring hur brottsoffret ska hantera sin situation.

Deltagare

Eftersom studiens syfte var att undersöka studenters uppfattning delades två olika berättelser med tillhörande enkäter ut till studenter på ett medelstort universitet i Sverige. Ett bekvämlighetsurval användes vilket innebar att respondenterna som deltog var tillgängliga på universitetet under utdelningsprocessen (Bryman, 2012). En begränsning med ett bekvämlighetsurval är att det inte går att generalisera till hela studentpopulationen i lika hög utsträckning. Studenter som var tillgängliga på utdelningsplatserna blev tillfrågade vilket medförde att alla som var där hade samma möjlighet att delta. Totalt deltog 210 respondenter i ålder från 19–40 ($M: 23,27, SD: 3,21$) varav 137 var kvinnor ($M: 23,23, SD: 3,45$) och 73 män ($M: 23,36, SD: 2,73$). Det fanns inga skillnader mellan fördelningen av män och kvinnor ($\chi^2(1) = ,76 p = ,38$) eller ålder ($t(205) = -,143 p = ,89$).

Material

För att fånga studenters uppfattning om stalkning konstruerade två olika stalkningsberättelser med tillhörande enkätfrågor. Berättelserna baserades på Nils Christies teori om ideala brottsoffer (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Ett brottsoffer beskrevs som mer idealt och det andra brottsoffret beskrevs som icke-idealt.

Innan berättelserna och enkätfrågorna delades ut fick sex stycken studenter agera som testpersoner för att ge respons på berättelsen och enkätfrågorna. Testpersonernas respons visade att berättelserna var för uppenbara när det kom till stalkning. Det innebar att berättelserna behövde arbetas om och ändras till att det inte skulle bli för uppenbart att det handlade om stalkning.

Berättelserna

Berättelsen handlade generellt om en kvinna som studerade på universitet där hon träffade en manlig student som hon gick på dejt med tre gånger. Kvinnan kände efter tredje dejten att de inte fanns några romantiska känslor och avslutade därför relationen. Mannen höll inte med utan var förälskad i henne och ville ha en relation. När kvinnan avslutade relationen kunde mannen inte acceptera det och påbörjade ett beteende som eskalerade till stalkning. Mannen skickade många sms och försökte träffa kvinnan mot hennes vilja. Berättelsen avslutades med att kvinnan kände obehag och visste inte hur hon skulle gå tillväga. Berättelsen var uppdelad med två olika brottsoffer, Anna representerar det ideala brottsoffret och Lina representerar det icke-ideala brottsoffret. Namnen användes för att kunna skilja berättelserna från varandra och var till för att det inte skulle kunna misstolkas till att vara manliga brottsoffer.

Den konstanta delen i båda berättelserna var förövarens stalkningsbeteenden. Brottsoffren blev således utsatta för samma typ av stalkningsbeteenden. Det var baserade på vad tidigare forskning kommit fram till var de mest förekommande stalkningsbeteenden under studietiden (Björklund, m.fl., 2010; Chan & Sheridan, 2017). Brottsoffret blev först utsatt genom att motta många oönskade sms som sedan avtog. Efter ett tag fick brottsoffret ett sms där förövaren ville komma och hämta en påse med kläder. Det framkom sedan att påsen var gömd hos brottsoffret. När förövaren väl kom för att hämta kläderna hade han med sig blommor och ville ha brottsoffret tillbaka. Slutligen började förövaren dyka upp på platser där brottsoffret befann sig.

Den manipulerade variabeln i berättelserna var de två kvinnliga brottsoffrens egenskaper, detta för att fånga ett idealt och ett icke-idealt brottsoffer. Egenskaperna är baserade på Nils Christies teori om ideala brottsoffer (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004), där de punkter som användes var 1, 2, 3, och 6, se sida 10.

Manipulationen på punkt 1 genomfördes genom att det ideala brottsoffret ansågs som svagt och vågade inte riktigt säga emot sin förövare när han ville ha henne tillbaka utan fick endast fram ett lågmält nej. Hon var väldigt konflikträdd vilket gjorde att hon inte kunde riktigt säga hur hon tyckte och tänkte. När förövaren kom förbi för att hämta upp en påse med kläder valde det ideala brottsoffret att ge påsen och stänga dörren. Det icke-ideala brottsoffret ansågs inte som svag genom att hon alltid påpekade vad hon tyckte och berättade för förövaren att hon inte ville han något med honom att göra. När det icke-ideala brottsoffret lämnade tillbaka påsen med kläder kastade hon påsen på honom och bad honom att lämna bostaden.

Manipulationen på punkt 2 genomfördes på så sätt att det ideala brottsoffret befann sig på biblioteket, sin volontärarbetsplats eller på ett fik, således platser som kan anses som respektabla. Det icke-ideala brottsoffret befanns sig främst på nattklubben med sina vänner, vilket kan anses som en mindre respektabel plats.

Punkterna 3 och 6 i teorin har att göra med respondentens egna uppfattningar om vad som anses oskyldigt eller inte. Det anknöts med berättelserna att det ideala brottsoffret inte besökte kåren utan fokuserade främst på skolan till skillnad från det icke-ideala brottsoffret som besökte kåren mer frekvent och hade många korta förhållanden. Där fick respondenten själv avgöra hur denne ansåg att det påverkade deras utsatthet. Detsamma gällde när det kom till provokation där det ideala brottsoffret inte riktigt gör någon provocerande handling medan det icke-ideala brottsoffret kastade en påse med kläder på förövaren samt sade skarpt emot honom.

Enkäterna

Enkäten konstruerades efter uppbyggnaden av de två berättelserna för att fånga studenternas uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet. Enkäten började med demografiska frågor om kön, ålder och om respondenten var student. Den sistnämnda demografiska frågan var för att säkerhetsställa att de som besvarade enkäten var studenter. En del av enkätfrågorna har baserats utifrån ODVS (Ahmed, Aldén & Hammarstedt, 2013) som benämns bland annat i tidigare forskning som undersökte polisstudenters uppfattning kring fall av våld i nära relation (Fröberg & Strand, 2018). Däremot omformulerades enkätfrågorna för att fånga stalkning och uppfattningen kring brottsoffret.

För att fånga studenters uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet konstruerades sex påståenden. De påståenden var bland annat ”Brottsoffret har fått tagit emot trakasserier av förövaren” och ”Det är synd om brottsoffret”, i enkäten stod den utsattas och förövarens namn istället för brottsoffret och förövaren. Respondenterna fick besvara en Likertskala från 1–7. Svartalernativet 1 representerade ifall respondenten inte höll med påståendet och ansåg att brottsoffret verkligen inte fått tagit emot trakasserier eller att det verkligen inte var synd om brottsoffret. Svarade respondenten 7 representerade det att denne höll med påståendet och ansåg att brottsoffret verkligen har fått tagit emot trakasserier och att det verkligen är synd om brottsoffret. För att kunna beräkna frågorna tillsammans utformades ett index med dessa frågor. För att se till att alla påståenden var bra korrelerade med varandra genomfördes en Cronbachs alfa analys (Pallant, 2016). Vid den första analysen upptäcktes det att ett påstående inte var lika bra korrelerad med de andra påståenden och påverkade korrelationen, vilket medförde att den frågan uteslöts. Indexet blev således utformat av fem påståenden och Cronbachs alfa värdet för de fem frågorna var $\alpha = ,69$. Det är ett bra värde på grund av att det bara ingick fem påståenden i testet och då är det önskvärt att ha värdet över $\alpha = ,5$ (Pallant, 2016). Med ett index på bara fem frågor är det svårare att få ett högre värde av Cronbachs alfa och därav sänks det önskvärda värdet. Hade det varit ett index med över tio frågor är det önskvärt att värdet är över $\alpha = ,8$. I konstruktionen av indexet adderades de fem frågor tillsammans, vilket medförde att Likertskalan ändrades från 1–7 till 5–35. Där 5 representerar att respondenten inte alls höll med påståendena och 35 innebar att respondenten verkligen höll med påståendena. Respondenterna fick efter de första sex påståendet besvara en fråga om hur allvarligt de ansåg att själva berättelsen var, detta på en Likertskala från 1–7. Där 1 innebar att respondenten inte alls ansåg att det var en allvarlig händelse och 7 innebar att respondenten ansåg händelsen som mycket allvarlig. Påstående var till för att förstärka validiteten i indexet, för att visa att indexet faktiskt mäter studenters allvarlighetsgrad. Det

genomfördes därför en Pearsons korrelationsanalys mellan indexet och det enskilda allvarlighetspåståendet som visade att påståendet och indexet korrelerar med varandra ($r = ,54$ $p < .001$).

Det var sedan ett påståenden och två frågeställningar kvar för respondenten att besvara. Nästkommande påståendet var om respondenten ansåg att ”Brottsoffret har utsatts för stalkning”. Likertskalan var från 1–7, där 1 innebar att respondenten inte alls ansåg att brottsoffret utsatt för stalkning och 7 innebar att brottsoffret definitivt har utsatts för stalkning. ”inte alls” och 7 var ”mycket”. Den näst sista frågan var ”Hur troligt är det att du skulle anmäla händelsen till polisen om du var i brottsoffrets position”. Respondenterna fick besvara sannolikheten på en 1–7 skala, där 1 var att det inte alls var sannolikt att respondenten skulle anmäla händelsen till polisen och 7 var att de var mycket sannolikt att respondenten skulle anmäla till polisen. Den sista frågan skilde sig från de andra frågorna och var en öppen fråga som undrade hur respondenterna ansåg att brottsoffret skulle hantera sin utsatta position. Det var en begränsad ruta som innebar att respondenten bara kunde skriva några meningar. Den är inte baserad på någon tidigare forskning utan var konstruerad för att kunna fånga studenternas tankar kring hur brottsoffret ska hantera sin utsatta position.

Procedur

Berättelsen och enkätfrågorna delades ut ihop med ett informationsbrev till 210 studenter som var tillgängliga i tre olika byggnader på ett medelstort universitet i Sverige, de tre byggnaderna bestod av bland annat café och studieplatser. Studenterna som tillfrågades satt vid olika bord där de bland annat studerade. Detta medförde att studenterna antagligen skulle sitta ett tag och kunde då ta sig tid att besvara enkäten utan att vara stressade.

Berättelserna sorterades på så sätt att varannan respondent fick berättelsen och tillhörande enkätfrågor om det ideala brottsoffret och varannan respondent fick berättelsen och tillhörande enkätfrågor om det icke-ideala brottsoffret. Detta förbereddes innan utdelningen för att kunna garantera slumpmässighet. Det tog totalt en dag att dela ut och samla in enkäterna. Utdelningen pågick mellan klockan 09.30-16.00. För att få in ett tillräckligt stort urval delades berättelsen och enkätfrågorna ut i tre olika byggnader. De flesta studenter som befann sig i de tre byggnaderna blev tillfrågade om de ville delta i studien. Ungefär en handfull studenter tackade nej till att delta i studien på grund av tidsbrist. Generellt tog det ungefär 10 minuter för studenterna att besvara enkäten. Sammanställningen för den kvalitativa delen tog en halv dag.

Etik

I informationsbrevet som bifogades tillsammans med enkäten fick deltagarna information om de fyra forskningsetiska principerna. Respondenterna blev informerade om studiens syfte i enlighet med informationskravet innan enkäten delades ut (Vetenskapsrådet, 2017).

Respondenterna informerades i enlighet med samtyckeskravet att de har rätt att bestämma över sin medverkan, inte är tvungna att delta och att de när som helst kan avbryta sin medverkan under insamlingen (Bryman, 2012). I enlighet med konfidentialitetskravet informerades även respondenterna att ingen obehörig kommer att ta del av deras svar eller övriga uppgifter från insamlingen. Slutligen informerades respondenterna om att de insamlade svaren från enkäten endast kommer att användas i forskningssyfte, detta i enlighet med nyttjandekravet (Bryman, 2012). Materialet förvaras i en plastficka i ett låst skåp under undersökningens gång. Efter undersökningen kommer materialet att rivas sönder av en dokumentförstörare.

Eftersom berättelsen kunde leda till obehagliga känslor hos respondenten informerades de om campushälsan och brottsofferjourens e-postadress och telefonnummer i informationsbrevet. Detta ifall till exempel någon av respondenterna blivit utsatta för liknande händelser eller att berättelsen av andra skäl skapade obehagliga känslor. Det har även diskuterats kring hur etiskt det är att denna studie har utmålat två brottsoffer på olika sätt. Om det kan förstärka stigma genom att utmåla brottsoffer till vissa karaktärstyper och att fler fördomar kan skapas. Eftersom respondenterna inte är insatta i varför dessa karaktärstyper är med och vet därför inte vad studien är ute efter för resultat kan fördomar bli ett problem, i synnerhet med allt runtomkring metoo-rörelsen. Meeto-rörelsen är en rörelse som arbetar med kvinnors utsatthet inom sexuella trakasserier bland annat (Metoogruppen, 2018). Detta kan bli problem då fall som visar på olika egenskaper hos kvinnor kan skapa tankar och åsikter som inte är meningen med studien att skapa.

Analys

Analyserna utfördes med parametriska tester då variablerna var inom ramen för normalfördelning (Borg & Westerlund, 2017). Skewness var, -0,96 och kurtosis var 0,86. Nuvarande studies beroende variabel är indexet som beräknas som kontinuerlig, då tidigare forskning som analyserat index från skalor och använt dem som kontinuerliga och genomfört parametriska test (Ahmed, m.fl., 2013; Fröberg & Strand, 2018). Levenes test användes för att kontrollera om variansen i grupperna är homogena (Pallant, 2016).

Det test som användes på alla tre frågeställningar var tvåvägs-ANOVA. En tvåvägs-ANOVA är en analys som har två eller fler oberoende variabler som undersöker en beroende

variabel (Borg & Westerlund, 2017). I detta fall är det två oberoende variabler som ska undersökas, respondentens kön och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt. Det tvåvägs-ANOVA visar dels huvudeffekter på den beroende variabeln, detta för att se om de finns en signifikant skillnad på variablerna enskilt. Till exempel, nuvarande studie undersökte om det fanns en skillnad mellan män och kvinnor och deras uppfattning om brottsoffret utsatts för stalkning. Tvåvägs-ANOVA visar även en interaktionseffekt vilket menas med ett resultat som visar hur de två oberoende variablerna tillsammans integrerar med varandra och påverkar utfallet på den beroende variabeln. Interaktionseffekt kan till exempel vara att uppfattningen om brottsoffret utsatts för stalkning beror både på om respondenten är en man eller kvinna och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt. Effektstorlek är även något som tvåvägs-ANOVA visar, det innebär själva styrkan på associationen mellan den oberoende variabeln och den beroende variabeln, vilket ska vara så hög som möjligt (Pallant, 2016). Gränserna går från svag effektstorlek som är ,01, medel effektstorlek som är ,06 och stark effektstorlek som är ,138 (Cohen, 1988 ref. i Pallant, 2016). Nuvarande studie använde sig av statistikprogrammet Statistical Package for the Social Science version 25 [SPSS].

Därefter utfördes en kvalitativ innehållsanalys med fem olika faser (Yin, 2011). Första fasen är sammanställning av allt material. Samtliga respondenter besvarade den begränsade rutan och samtliga svar sammanställdes. Alla svar skrevs ner i två olika dokument, ett för det ideala brottsoffret och ett för det icke-ideala brottsoffret. I andra fasen, demonteringsfasen, bestämdes det att en tematisk innehålls analys skulle genomföras. Eftersom det var en begränsad ruta innebar det att respondenterna endast skrev enstaka meningar och ord vilket innebar att det inte förekom några meningsbärande enheter. De enstaka meningarna bröts ner till mindre beståndsdelar som ansågs relevanta för studiens syfte. Detta gjordes genom att tilldela materialet med de enstaka meningarna och ord till koder som beskrev det centrala i materialet, till exempel en mening med att brottsoffret skulle anmäla till polisen bröts ner till koden att anmäla. Vid den tredje fasen remonterades materialet genom att koderna sorterades och bildade olika teman, till exempel hamnade koden anmäla under temat polisanmäl. Totalt konstruerades tre teman för det ideala brottsoffret och fyra teman för det icke-ideala brottsoffret. Vid den fjärde fasen, tolkningsfasen, kontrollerades om koderna passade in i de olika teman som sammanstälts och hur de svarade mot syftet. När detta genomfördes behövdes ingen fas genomföras en gång till utan det hittades relevanta tolkningar som motsvarade syftet. Vid den femte fasen drogs slutsatser som relaterades till tolkningen och sammanställdes. Detta sammanställdes till de två olika brottsoffren med deras specifika centrala teman (Yin, 2011).

Resultat

I tabell 1 visas en deskriptiv beskrivelse av de variabler som beräknas i resultatet. Resultatet visar att studenter tycker att fallen är stalkning och att det är allvarligt, däremot är det skillnader från mycket till ännu mer.

Tabell 1

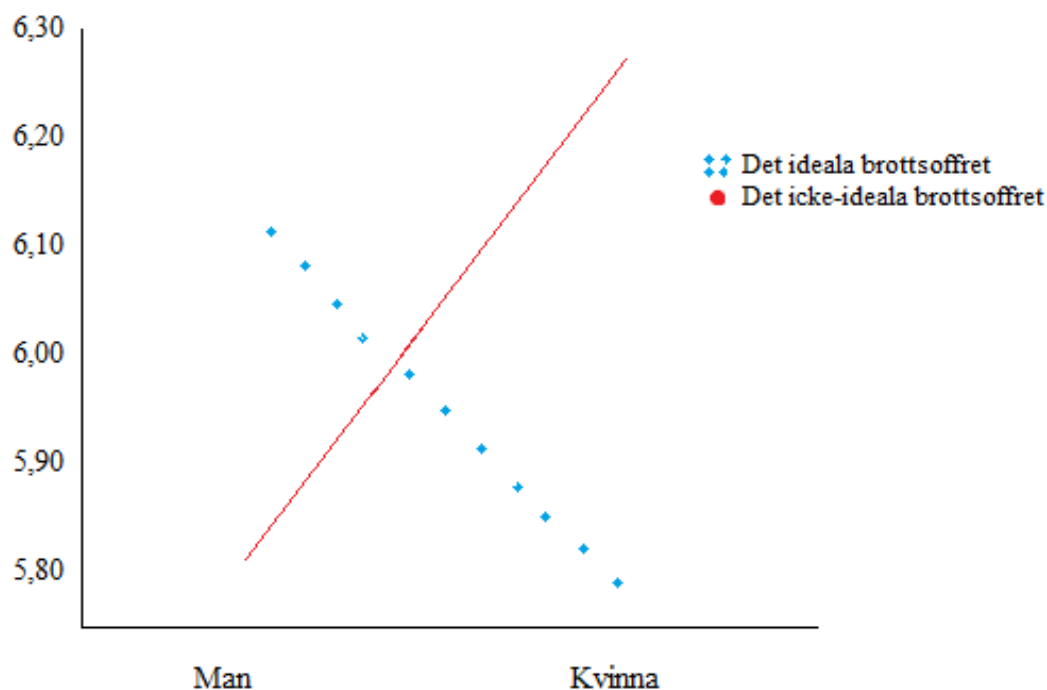
Övergripande information över indexet om uppfattning av allvarlighetsgraden och två separata frågor om uppfattning om stalkning och anmälningsbenägenhet på en skala 1–7 (Enkätfråga 7 & 8).

<i>Index</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>r</i>	<i>Min</i>	<i>Max</i>
Sympati för brottsoffret	5,67	1,57	6,00	1,00	7,00
Brottsoffret har utsatts för trakasserier	5,23	1,54	6,00	1,00	7,00
Det är synd om brottsoffret	5,57	1,59	6,00	1,00	7,00
Hur ansvarig är brottsoffret	6,37	0,96	4,00	3,00	7,00
Brottsoffret provocerar förövaren	6,00	1,56	6,00	1,00	7,00
Det totala indexet	28,84	4,88	25,00	10,00	35,00
<i>De två separata frågorna</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>r</i>	<i>Min</i>	<i>Max</i>
Brottsoffret har utsatts för stalkning	5,98	1,25	6,00	1,00	7,00
Anmälningsbenägenheten	3,84	1,93	6,00	1,00	7,00

Not: M=Medelvärde, SD = Standardavvikelse, r = Range, Min = Det minsta värdet, Max = Det högsta värdet. Anmälningsbenägenheten står för om respondenten var brottsoffret. Det totala indexet är frågorna ovanför adderade med varandra. I enkätfrågorna stod den utsattas namn istället för brottsoffret.

Hur uppfattar studenter stalkning.

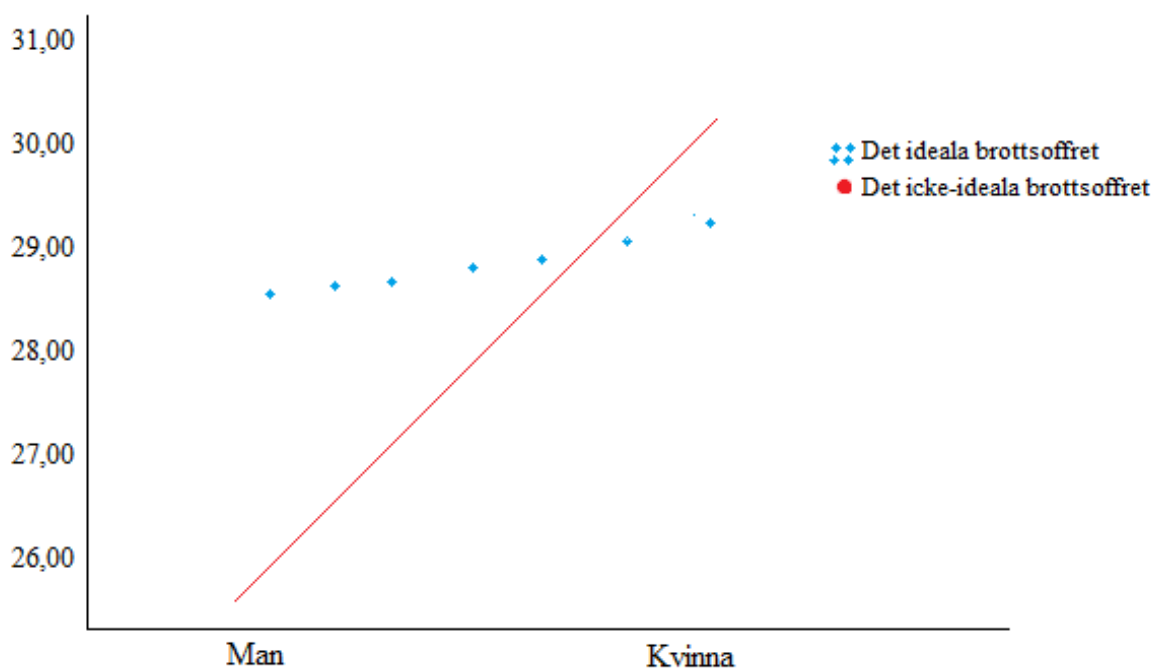
För att besvara den första frågeställningen om studenterna uppfattar att brottsoffret utsatts för stalkning användes en tvåvägs-ANOVA. Resultatet visade att det finns en statistisk signifikant interaktionseffekt mellan respondentens kön och om brottsoffret var idealt eller icke-idealt $F(1, 206) = 4,80$, $p = ,03$, $n^2 = ,02$. Det fanns däremot ingen huvudeffekt på varken respondentens kön $F(1, 206) = 0,14$, $p = ,71$, eller om brottsoffret var idealt eller icke-idealt $F(1, 206) = 0,30$, $p = ,58$. Män tycker att utsattheten för stalkning är högre för det ideala brottsoffret medan kvinnor tycker att utsattheten är högre för det icke-ideala brottsoffret. Det finns ingen huvudeffekt då skillnaderna mellan könen inte är tillräckligt stora, se figur 1.

Figur 1. En disordinal interaktionseffekt och ingen huvudeffekt (Borg & Westerlund, 2006) mellan kön och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till deras uppfattning om brottsoffret utsatts för stalkning.

Allvarlighetsgraden av stalkning.

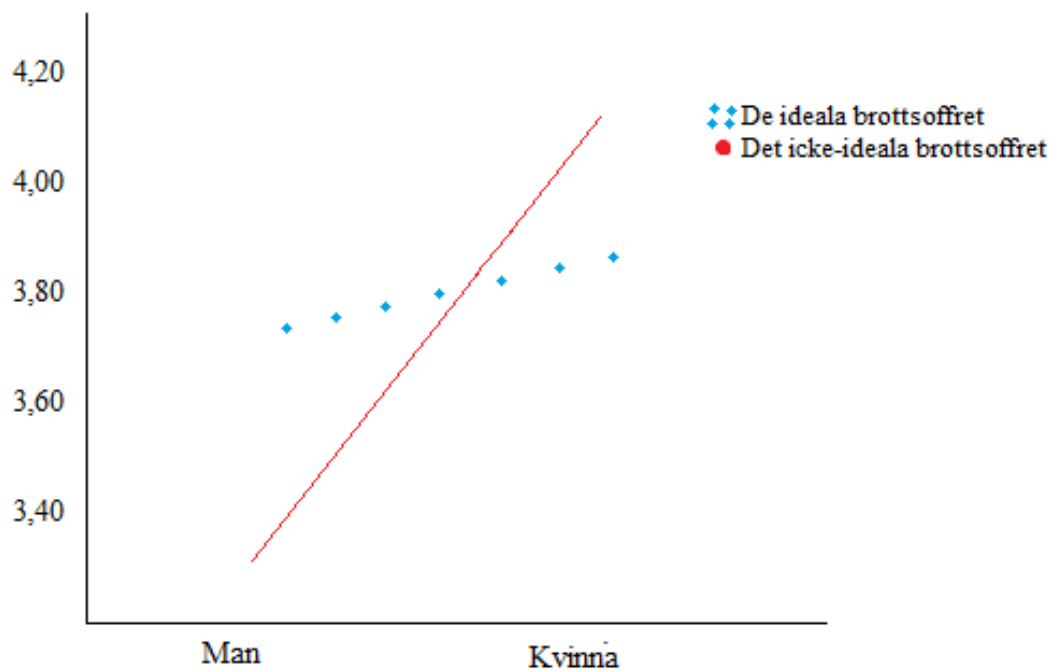
För att besvara den andra frågeställningen om studenternas uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet användes en tvåvägs-ANOVA. Resultatet visade att det fanns en statistisk signifikant interaktionseffekt mellan kön och om brottsoffret var idealt eller icke-idealt när det kom till studenters uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet $F(1, 206) = 8,93, p = ,003 n^2 = ,04$. Det fanns även en statistisk signifikant huvudeffekt på kön när det kom till studenters uppfattning av allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet $F(1, 206) = 13,54, p <,001 n^2 = ,06$. Det fanns däremot ingen signifikant huvudeffekt på om brottsoffret var idealt eller icke-idealt när det kom till studenters uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet $F(1, 206) = 2,80, p = ,10 n^2 = ,01$. Det innebär att män anser att allvarlighetsgraden i utsattheten skiljer sig beroende på om det är ett idealt eller icke-idealt brottsoffer. Kvinnor visar ingen skillnad i deras uppfattning utan tycker det är lika allvarligt oavsett om brottsoffret är idealt eller icke-idealt, se figur 2.

Figur 2. En disordinal interaktionseffekt och en huvudeffekt (Borg & Westerlund, 2006) mellan kön och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till studenters uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet.

Åtgärder för stalkning.

För att besvara den tredje frågeställningen om hur studenter anser hur brottsoffret ska hantera sin utsatta situation användes först en tvåvägs-ANOVA och sedan en tematisk innehållsanalys. Resultatet visade att det inte finns någon statistisk signifikant interaktionseffekt mellan respondentens kön och om brottsoffret var idealt eller icke-idealt när det kommer till deras tankar att anmäla till polisen $F(1, 199) = 1,40, p = ,24$. Det fanns heller ingen huvudeffekt på varken kön $F(1, 199) = 2,02, p = ,16$ eller om brottsoffret var idealt eller icke-idealt $F(1, 199) = 0,13, p = ,72$. Således, det fanns ingen skillnad på män och kvinnor eller om brottsoffret är idealt eller icke-idealt som påverkar om respondenten skulle anmäla händelsen till polisen om denne själv var den som blev utsatt, se figur 3.

Figur 3. Ingen interaktionseffekt eller huvudeffekt (Borg & Westerlund, 2006) mellan kön och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till om respondenterna skulle anmäla till polisen om de varit i brottsoffrets situation.

När det sedan kommer till den tematiska analysen på hur respondenten ansåg att brottsoffret skulle hantera situationen blev temana ungefär lika oavsett om brottsoffret var idealt eller inte. Det utformades centrala teman för de båda brottsoffren separat från varandra.

Det ideala brottsoffret

De tre mest centrala temana för det ideala brottsoffret var *tydlighet*, *kontakta närstående* och *polisanmäl*.

Tydlighet. Respondenterna hävdade att det ideala brottsoffret borde vara mer tydlig med att denne inte vill ha något vidare kontakt med förövaren. Respondenterna menade att det utsatta brottsoffret bör säga till förövaren på skarpen att denne inte vill ha något med förövaren att göra. En respondent svarade "berätta för förövaren att det är obehagligt och att denne ska sluta".

Kontakta närstående. Respondenterna ansåg att det utsatta brottsoffret borde ta kontakt med sina nära som till exempel familj, vänner, kollegor och klasskamrater. Respondenterna menade att det är av betydelse att omgivningen vet om vad som pågår. En respondent svarade "berätta för sina egna vänner och familj".

Polisanmäl. Respondenterna svarade med att brottsoffret skulle anmäla förövaren till polisen. Vissa svarade att brottsoffret skulle kräva kontaktförbud i samband med anmälan. En respondent svarade "det mest effektiva enligt mig är att anmäla förövaren med besöksförbud".

Det icke-ideala brottsoffret

De fyra mest centrala temana för det icke-ideala brottsoffret var *ignorera*, *tydlighet*, *kontakta närstående* och *polisanmäl*.

Ignorera. Respondenterna ansåg att det icke-ideala brottsoffret borde ignorera förövaren. Deras svar byggdes på att förövaren tillslut kommer att tröttna och sluta höra av sig. Förövarens intresse skulle minska med tiden om denne inte fick någon respons tillbaka. En respondent svarade "Ignorera personen, får man inget utbyte från personen så tröttnar man tillslut".

Tydlighet. Respondenterna menade att det icke-ideala brottsoffret inte varit tydlig nog med att denne inte vill ha kontakt. Ett vanligt förekommande svar var att brottsoffret skulle säga till förövaren på skarpen och uttrycka med tydlighet att de inte ska ha någon vidare kontakt. En respondent svarade "uttrycka med tydlighet till förövaren att situationen gör det utsatta brottsoffret illa till mods och be om 'space'".

Kontakta närstående. Respondenterna hävdade att det icke-ideala brottsoffret borde kontakta sina nära som till exempel familj och vänner och berätta och upplysa dessa om

situationen. Brottsoffret kan då få råd om hur situationen bör hanteras och de närstående vet vad som pågår. Respondenterna ansåg att den utsatta även borde kontakta förövarens närstående. En respondent svarade “försöka få kontakt med förövarens föräldrar som bör känna sitt barn bäst”. En annan respondent svarade “berätta om vad som pågår för exempelvis föräldrar och andra nära för att sedan få råd på hur brottsoffret ska hantera situationen”.

Polisanmäl. Respondenterna ansåg att brottsoffret skulle anmäla till polisen. De svarade att den utsatta bör anteckna och dokumentera alla sms och förföljelser för att sedan ha bevis till en eventuell polisanmälan. En respondent svarade “dokumentera all kontakt och alla händelser med förövaren och anmäla till polisen”.

Diskussion

Studiens syfte var att undersöka studenters uppfattning om brottsoffrets utsatthet när det kommer till stalkning, beroende på om brottsoffret är ett idealt brottsoffer eller inte.

Den första hypotesen om att det kommer finnas en interaktionseffekt mellan respondentens kön och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till studenters uppfattning om att brottsoffret utsatts för stalkning stöds. Först visar resultatet att samtliga studenter anser att brottsoffren blir utsatta för stalkning. Detta går inte i linje med teorin om ideala brottsoffer då den menar på att det ideala brottsoffret borde vara den som respondenterna anser är utsatt och det icke-ideala brottsoffret borde inte anses vara utsatt (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Det går heller inte i linje med tidigare forskning som visar att kvinnor oftare anser fall som stalkning än män (Lambert, m.fl., 2013). En förklaring till detta skulle kunna vara att studenter överlag har bättre kunskap om stalkning och vet därför att brottsoffret faktiskt blivit utsatt (Brady m.fl., 2017; Lambert, m.fl., 2013). Däremot fanns det skillnad i uppfattningen om hur hög utsträckning som brottsoffret blivit utsatt för stalkning. Således, alla studenter ansåg att brottsoffren blivit utsatta men en del ansåg brottsoffret som mycket utsatt och en del ansåg brottsoffret som ännu mer utsatt. Män ansåg att det ideala brottsoffret utsatts för stalkning i högre utsträckning än det icke-ideala brottsoffret. Det resultatet går i linje med teorin om ideala brottsoffer och menar att det beror på att det ideala brottsoffrets har den rätta karaktären för att vara utsatt (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). En anledning till att män ansåg att det ideala brottsoffret utsatts för stalkning i högre utsträckning skulle kunna vara att de kände att hon var oskyldig. Hon kunde inte riktigt skydda sig själv, medan det icke-ideala ändå hade förmågan att skydda sig och kastade även påsen med kläder. Männerna kanske även ansåg att kastet med påsen innebar en form av provokation och blev då inte utsatt i lika hög utsträckning som det ideala brottsoffret. Ett

förvånande resultat var att kvinnor ansåg i högre utsträckning att det icke-ideala brottsoffret blivit utsatt för stalkning än det ideala brottsoffret. Det går inte i linje med Christies teori om ideala brottsoffer då det icke-ideala brottsoffret borde anses som mindre utsatt för ett brott än det ideala (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). En anledning till resultatet skulle kunna vara att kvinnorna identifierar sig mer med det icke-ideala brottsoffret och tänker att om det hade varit dem själva hade de tyckt det varit allvarligt. Som studerande är de ofta ute på kåren och får träffa på många män som kanske vill visa uppskattning. Då måste man som kvinna säga emot och stå på sig, vilket då kan ha gjort att det var därför kvinnorna relaterade mer till det icke-idealas situation. Kvinnorna kanske inte kan relatera till det ideala brottsoffret på samma sätt. Sen visar forskning att kvinnor kan lättare relatera till brottsoffer på grund av den orsaken att de tänker att det kunde varit dem som blir utsatta istället för kvinnan de läser om (Lambert, m.fl., 2013). Det skulle kunna vara på grund av metoo-rörelsen som varit aktivt i bland annat Sverige som gör att samhället vill skydda alla kvinnor oavsett egenskaper (Metouppropen, 2018). Metoo är en rörelse som stöttar kvinnor som blir utsatta för bland annat sexuella trakasserier. Även om det är en rörelse som fokuserar på sexuella händelser kan det ha påverkat resultatet att män och kvinnor vill skydda kvinnor mot all form av trakasseri och därav resultatet som visade ingen skillnad.

Den andra hypotesen om att det kommer finnas en interaktionseffekt mellan respondenternas kön och om brottsoffret är idealt eller icke-idealt när det kommer till studenters uppfattning om allvarlighetsgraden i brottsoffrets utsatthet stöds genom att resultatet visar på män anser att det ideala brottsoffrets utsatthet är mer allvarligt än det ideala medan kvinnor anser att det är lika allvarligt oavsett brottsoffer. Det går i linje med tidigare forskning som visar att studenters uppfattning är olika beroende på om det är en manlig eller kvinnlig student (Chan & Sheridan, 2017; Lambert, m.fl., 2013). Däremot anser kvinnorna överlag att det är allvarligt medan män har en annan uppfattning om det icke-ideala, att deras utsatthet inte är lika allvarlig. Det går emot teorin om ideala brottsoffer då kvinnor borde ansett att det ideala brottsoffrets utsatthet var mer allvarlig. En anledning till detta skulle kunna vara att kvinnor har en större empatiförmåga och kan relatera till brottsoffrets utsatthet på ett annat sätt (Chan & Sheridan, 2017). Det skulle även kunna vara att kvinnorna själva har varit utsatta för liknande stalkningsbeteenden av en tidigare partner och därav vet hur allvarligt det är (Dennison & Stewart, 2006). De kan relatera till brottsoffrets utsatthet i högre grad än män och anser då att utsattheten är mer allvarlig än vad männen bedömer. Resultatet går även i linje med annan tidigare forskning (Phillips, m.fl., 2004) som poängterar att män tycker stalkning är mindre allvarligt överlag. Det skulle kunna vara för männen saknar denna

emaptiförmåga, som tidigare forskning nämnt, och kanske inte tycker att förövaren gör något fel (Chand & Sheridan, 2017). Männerna har kanske även själva någon gång blivit lämnade och genomfört liknande beteenden utan att inse att det varit fel. Tidigare forskning visar att männen oftare är förövare medan kvinnorna är offren vilket kanske är därför resultatet ser ut som det gör (Björklund, m.fl., 2010; Chan & Sheridan, 2017; Lambert, m.fl., 2017). Teorin om ideala brottsoffer menar att anledningen till att män inte tycker det icke-ideala brottsoffrets utsatthet är lika allvarlig är för att hon inte har rätt brottstyp vilket gör att de inte anser det som lika allvarligt (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004).

Den tredje hypotesen om att det kommer skilja sig åt när det kommer till hur de tycker brottsoffret ska hantera sin utsatta position utifrån om den är ideal eller icke-ideal stöds inte. Studenterna skulle bland annat anmäla sin utsatthet till polisen i lika stor utsträckning vilket menas med att på likertskalan hamnade den totala siffran i frågan på 3,84 där 4 representerar mitten på likertskalan. Detta resultat innebär det att det är varken ja eller nej på om studenter skulle anmäla, vilket inte går i linje med tidigare forskning som visar att sannolikheten är större att kvinnor anmäler sin utsatthet för stalkning till polisen än män (Chan & Sheridan, 2017; Roberts, 2005). Det skulle kunna vara en anledning till resultatet då svarsalternativet var i mitten på enkätfrågan. Det gjorde att om några av respondenterna var tveksamma på exakt vad de tyckte kunde de placera sig själva i mitten, om det inte hade funnits det svarsalternativet hade kanske resultaten sett annorlunda ut. Det kan även ha påverkat eftersom att frågan inte var ställd med svarsalternativen ja eller nej vilket innebär att det inte går att få ett konkret svar från respondenten utan bara sannolikheten för anmälningsbenägenheten. Det var ett förvånande resultat då det heller inte gick i linje med teorin om ideala brottsoffer, då enligt teorin borde fler respondenter ha anmält om de varit det ideala brottsoffret (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Vilket då skulle kunna vara som nämnts ovanför som anledning att svaret inte var ett ja eller nej.

Det kvalitativa resultatet visar att studenter anser att oavsett om brottsoffret är idealt eller icke-idealt har denne utsatts för stalkning. Det förväntades olika svar beroende på om den utsatta var ett idealt brottsoffer eller ett icke-idealt. Studenterna ansåg i lika stor utsträckning att oavsett brottsoffer borde denne vara mer tydlig och säga till sin förövare rejält då detta förhoppningsvis skulle få förövaren att förstå. Enligt resultatet anser respondenterna att brottsoffret borde kontakta sina närstående men även förövarens på det icke-ideala brottsoffret. Detta menade respondenterna var av betydelse för att ge de närstående en uppfattning av vad som sker samt som försök att skrämman bort förövaren. Män uppgav främst att det icke-ideala brottsoffret borde ignorera förövaren och dennes handlingar vilket är ett

resultat som går i linje med tidigare forskning (Chan & Sheridan, 2017) att män kanske inte tar händelsen på lika stort allvar som kvinnor och hellre ignorerar. Gällande det ideala brottsoffret var det betydligt färre respondenter som tyckte att brottsoffret borde ignorera. Vilket skulle kunna vara enligt teorin om ideala brottsoffer (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). att hon är svag och behöver hjälp då hon inte klarar av att hantera situationen själv. Majoriteten av respondenterna svarade att oavsett brottsoffer borde denne anmäla händelserna till polisen då brottsoffret utsatts för stalkning och ett flertal tyckte att den utsatta borde dokumentera förövarens beteende för att ha bevis.

Ett av resultaten i den kvalitativa delen var att när det kom till det ideala brottsoffret ansåg studenterna att den utsatta skulle kontakta sina närstående och få hjälp på hur denne skulle hantera situationen. Det icke-ideala brottsoffret skulle också kontakta sina närstående men främst kontakta förövarens närstående för att berätta om situationen. Detta var ett förvånande resultat då det ideala brottsoffret inte fick kommentaren i lika hög utsträckning om att kontakta förövarens närstående utan skulle vända sig till sina egna. Detta skulle kunna vara på grund av att det icke-ideala brottsoffret var väldigt framåt och inte rädd för att uttrycka sina åsikter i jämförelse med det ideala brottsoffret som var konflikträdd och inte vågade säga emot. Det kan göra att respondenterna ansåg att det ideala brottsoffret inte vågade kontakta förövarens närstående och därav inte gav tipset på att kontakta förövarens närstående utan bara sina egna.

Många av resultaten i föreliggande studie går i linje med Nils Christies (1986) teori om ideala brottsoffer när det kommer till de manliga respondenterna medan de kvinnliga respondenterna tänker tvärtom. Teorin benämner att provocerande beteenden och om brottsoffret utsätter sig själv för risk är något som respondenten bedömer utifrån sin egna moral. Därför borde kvinnor ha tyckt att det ideala brottsoffret utsatts för stalkning i högre utsträckning än det icke-ideala. Männens visar på att de anser att det ideala är den som blir mest utsatt, men frågan är hur det kommer sig. Skulle de kunna vara att fördomarna ser annorlunda ut idag men att eftersom den ideala kvinnan presenteras som svag och oskyldig gör det att männen ändå kan anse att denne är mer utsatt. Det går därför att fundera kring teorins punkter då det är en äldre teori och en del punkter har ändrats med åren. Eftersom den heller inte riktigt stämmer överens med en kvinnans synpunkter kanske det behövs en nyare teori. En svaghet med teorin är även att resultatet visar på att alla respondenter ansåg att brottsoffren blivit utsatta för stalkning. Skillnaderna var hur mycket de ansåg att brottsoffren var utsatta. Detta innebär att oavsett brottsoffer anser studenterna att brottsoffret är utsatt. Om Likertskalan varit från 1–3 istället för 1–7 som den är nu, hade det kanske inte funnits några

skillnader, vilket blir en styrka med studien men svaghet för teorin. Därför kan en idé vara att framtida forskning borde fundera över att förnya teorin med lite nyare inslag av till exempel hur fördomar ser ut idag.

En svaghet med denna studie är att det kan finnas socialt önskvärda resultat som kan ha påverkat resultaten i en negativ riktning då respondenterna inte har varit helt ärliga (Bryman, 2012). Eftersom frågan om brottsoffret utsatts för stalkning kommer efter sex frågor om hur respondenten uppfattar händelsen vilket kan bli en ledande fråga för respondenten att tänka ”klart att brottsoffret utsatts för stalkning”. Däremot är det fortfarande en uppfattning om vad respondenten anser om händelsen och resultatet visar på att det finns signifikans men eftersom det fortfarande är en ledande fråga kan det innebära ett missvisande resultat. Det kan bli ett missvisande resultat då en del respondenter som besvarade frågeställningen om brottsoffret utsatts för stalkning egentligen inte ansåg det men på grund av frågorna innan påverkades åsikten. En annan svaghet som kan ha påverkat utfallet är påståendet om ”brottsoffret fick skylla sig själv att förövaren var efter denne”. Frågans svarsalternativ var vända åt andra hållet i jämförelse med resterande frågor, där svarsalternativen i detta fall var att 1 innebar ”håller med” och 7 ”håller inte med”. Detta kan ha påverkat respondentens svar om den inte varit uppmärksam nog att lägga märke till vändningen av skalan. Det kan ha varit därför den frågan påverkade Cronbachs alfa värdet och blev därav borttagen ur indexet vilket medförde att den frågan inte kunde räknas med i resultatet. Resultatet kanske hade sett annorlunda ut om den frågan fungerat ihop med resten av frågorna i indexet.

En styrka med denna studie är att det är en mixad design vilket leder till att resultatet blir både djupare och bredare (Pallant, 2016). Den kvantitativa analysen ger en förståelse kring hur studenter uppfattar utsattheten överlag. Den kvalitativa delen ger en djupare förståelse om hur studenterna tänker kring hanteringen av utsattheten. Eftersom studiens resultat visade att det var jämnstora grupper med lika många män i vardera grupp och lika många kvinnor i vardera grupp vilket minskar risken för typ-II-fel (Pallant, 2016). Föreliggande studie garanterade slumpmässighet på vem som fick berättelsen då det delades ut varannan berättelse med tillhörande enkätfrågor till respondenterna. Reliabiliteten för indexet är bra då Cronbachs alfa värdet var $\alpha = ,69$ vilket är god reliabilitet (Pallant, 2016). Som nämnt tidigare är detta ett bra värde på grund av att indexet bara innehåller fem frågor och därav visar det att reliabilitet är hög. Den största styrkan i nuvarande studie är att indexets interna validitet är mycket bra. Detta eftersom att Pearsons korrelationsanalys stärker indexet genom att kontrollfrågan och indexet korrelerar med varandra. Det blir hög intern validitet

och med hjälp av kontrollfrågan visar det att indexet verkligen mäter det som undersökningen avser att mäta.

Slutsatsen i undersökningen är att studenter uppfattar stalkning som allvarligt men att skillnaden är hur mycket allvarligt de anser att stalkningen är. Män anser att det ideala brottsoffrets utsatthet är mer allvarlig medan kvinnor anser det icke-ideala brottsoffrets utsatthet är mer allvarlig. För att arbeta preventivt för att förändra denna uppfattningen hos studenter för att visa att de är lika allvarligt behövs det insatser. En rekommendation för att ändra dessa uppfattningar är att universiteten skapar en insatsgrupp med fokus på stalkning som då konstruerar en webbaserad utbildning som skickas ut till studenter varje terminstart. Utbildningen ska innebära att studenterna själva uppskattar olika händelser och beteenden inom stalkning för att sedan få en slutpoäng och förklaring till vad som allt innebär. Även i slutet av utbildning kan det beskrivas kort om var personer som blir utsatta kan vända sig och hur de ska hantera situationen. En anledning till att ha dessa utbildningar varje termin är för att stalkning kan leda till allvarliga konsekvenser som sömnproblem (Myers, m.fl., 2016). Konsekvenserna kan innebära att den utsatta inte klarar av studierna (Björklund, m.fl., 2010).

För framtida forskning rekommenderas det att genomföra ett index med fler frågor som studenterna ska besvara än vad nuvarande studie innehåller. Detta för att fånga fler vinklar av studenters uppfattning om allvarlighetsgraden och kunna få ett robustare index med en reliabilitet över $\alpha = ,8$. Ett intresse är att undersöka detta på en bredare nivå, då föreliggande studies resultat visar att studenter överlag anser att utsattheten för stalkning är allvarlig, men hur ser resten av samhällets populationer på detta. Det skulle kunna konstrueras en större enkät som undersöker attityderna hos populationerna. Enkäten skulle kunna innehålla tre olika delar, en del som undersöker hur respondenterna uppfattar stalkning, en del om de själva anser sig som blivit utsatta för stalkning och en del om de själva har utsatt någon för stalkning. Detta är av intresse för att fånga alla olika delar och om det skiljer sig i respondenternas uppfattning i de tre olika delarna. Detta för att kunna utveckla nuvarande studies resultat och nå ut till fler populationer. Det skulle även vara av intresse att undersöka om dessa skillnader som nuvarande studie visat, att män och kvinnor uppfattar stalkning olika, finns kvar om brottsoffren byts ut mot två män. Eftersom det inte finns någon Me-too rörelse för män kan det finnas en betydelse att se om hur resultaten ser ut då. Männens utsatthet kommer kanske att anses som mindre allvarlig då de inte är uppmärksammade på samma sätt. Det går även att diskutera kring om brottsoffret kan vara idealt om denne är en man enligt teorin om ideala brottsoffer (Christie, 1986, ref. i Strobl 2004). Resultatet kanske

kommer vara tvärtom jämfört med nuvarande studie och då att de manliga respondenterna är de som anser att det är mer allvarligt än de kvinnliga respondenterna.

Referenser

- Ahmed, A. M., Aldén, L. & Hammarstedt, M. (2013). Perception of gay, lesbian and heterosexual domestic violence among undergraduates in Sweden. *International Journal of Conflict & Violence*, 7(2), 250-260
- Björklund, K., Häkkänen-Nyholm, H., Sheridan, L. & Roberts, K. (2010). The prevalence of stalking among finnish university students. *Journal of Interpersonal Violence*, 25, 684–698.
- Brady, P., Nobles, M. & Bouffard, L. (2017). Are college students really at a higher risk for stalking?: Exploring the generalizability of student samples in victimization research. *Journal of Criminal Justice*, 52, 12.
- Breiding, M. (2015). Prevalence and characteristics of sexual violence, stalking, and intimate partner violence victimization-national intimate partner and sexual violence survey, United States, 2011. *American Journal of Public Health*, 105(4), E11-E12.
- Brottsförebyggande rådet. (2006). *Stalkning i Sverige – Omfattning och åtgärder*. Hämtad den 21 december 2018 från https://www.bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f1800010977/1371914726790/2006_3_stalkning_i_sverige.pdf
- Brottsoffermyndigheten. (2013). *Brottsoffer och målsägande*. Hämtad den 23 november 2018 från <https://www.brottsoffermyndigheten.se/om-oss/brottsofferkunskap/brottsoffer-och-malsagande>
- Bryman, A. (2012). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber.
- Chan, H. & Sheridan, L. (2017). Is this stalking? Perceptions of stalking behavior among young male and female adults in Hong Kong and mainland China. *Journal of Interpersonal Violence*. doi: 10.1177/0886260517711180
- Dennison, S. M. & Stewart, A. (2006). Facing Rejection: New Relationships, Broken Relationships, Shame, and Stalking. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 50, 324–337. doi: 10.1177/0306624X05278077
- Dressing, H., Kuehner, C. & Gass, P. (2006). The epidemiology and characteristics of stalking. *Current opinion in psychiatry*, 19(4), 395-399.
- Dye, M. & Davis, K. (2003). Stalking and psychological abuse: Common factors and relationship-specific characteristics. *Violence and Victims*, 18(2), 163-80.
- Ferreira, C. & Matos, M. (2013). Post-relationship stalking: the experience of victims with and without history of partner abuse. *Journal of Family Violence*. ;28, 393-402. doi:10.1007/s10896-013-9501-5.

- Fröberg, S. & Strand, S. (2018). Police students' perceptions of intimate partner violence in same-sex relationships. *Partner Abuse, 9*, 181-201. doi: 10.1891/1946-6560.9.2.181
- Hellmann, D. & Kliem, S. (2015). The prevalence of stalking: Current data from a German victim survey. *European Journal of Criminology, 12*(6), 700-718.
- Lambert, E., Smith, B., Geistman, J., Cluse-Tolar, T. & Jiang, S. (2013). Do men and women differ in their perceptions of stalking: An exploratory study among college students. *Violence and Victims, 28*, 195-209. doi: 10.1891/0886-6708.09-201.
- Lyndon, A., Bonds-Raacke, J., & Cratty, A. D. (2011). College students' Facebook stalking of ex-partners. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 14*, 711–716. doi: 10.1089/cyber.2010.0588
- Maran, D., Zedda, M., Varetto, A. & Munari, J. (2014). Stalking victimization among Italian university students. *Gender and Behaviour, 12*(1), 6070-6079
- McEwan, T. E., Daffern, M., MacKenzie, R. D. & Ogloff, J. R. P. (2017). Risk factors for stalking violence, persistence, and recurrence. *Journal of Forensic Psychiatry & Psychology, 28*, 38–56. doi: 10.1080/14789949.2016.1247188
- McNamara, C. L., & Marsil, D. F. (2012). The prevalence of stalking among college students: The disparity between researcher- and self-identified victimization. *Journal of American College Health, 60*, 168–174. doi: 10.1080/07448481.2011.584335
- Ménard, Kim S. & Pincus, Aaron L. (2014). Child maltreatment, personality pathology, and stalking victimization among male and female college students. *Violence and Victims, 29*, 300-316. doi: 10.1891/0886-6708
- Metoouppen. (2018). Det här är vi [Informationssida]. Hämtad 181210 från <http://metoouppen.se/#dethararvi>
- Myers, R., Nelson, D. & Forke, C. (2016). Occurrence of stalking victimization among female and male undergraduate students. *Journal of College Student Development, 57*(2), 213-218.
- Nijdam-Jones, A., Rosenfeld, B., Gerbrandij, J., Quick, E., & Galiotta, M. (2018). Psychopathology of Stalking Offenders: Examining the Clinical, Demographic, and Stalking Characteristics of a Community-Based Sample. *Criminal Justice & Behavior, 45*, 712–731. doi: 10.1177/0093854818760643
- Närkes Allehanda. (2018, 13 mars). Student åtalas för stalkning på Universitetet – väktare slogs blodig när kvinna beskyddades. *Närkes Allehanda*. Hämtad från <https://www.na.se/logga-in/student-atalas-for-stalkning-pa-universitetet-vaktare-slogs-blodig-nar-kvinna-beskyddades>

- Pallant, J. (2016). *SPSS: Survival manual - a step by step guide data to analysis using IBM SPSS*. England: McGraw Hill Education
- Phillips, L., Quirk, R., Rosenfeld, B., & O'Connor, M. (2004). Is it stalking? Perceptions of stalking among college undergraduates. *Criminal Justice and Behavior*, 31(1), 73-96.
- Roberts, K. A. (2005). Women's experience of violence during stalking by former romantic partners. *Violence against Women*, 11, 89-114. doi: 10.1177/1077801204271096
- Sheridan, L., Gillett, R. & Davies, G. (2002). Perceptions and prevalence of stalking in a male sample. *Psychology, Crime & Law*, 8(4), 289-310.
- Shorey, R., Cornelius, T. & Strauss, C. (2015). Stalking in college student dating relationships: a descriptive investigation. *Journal of Family Violence*, 30, 935-942. doi: 10.1007/s10896-015-9717-7
- Smock, E. L. & Kuennen, T. L. (2009). Addressing stalking at work: what women and advocates can do. *Family & Intimate Partner Violence Quarterly*, 2, 163-177.
- Spitzberg, B. H. (2017). Acknowledgment of unwanted pursuit, threats, assault, and stalking in a college population. *Psychology of Violence*, 265-275. doi: 10.1037/a0040205
- Strobl, R. (2004). Constructing the Victim: Theoretical Reflections and Empirical Examples. *International Review of Victimology*, 11(2-3), 295-311.
- Thompson, C. M. & Dennison, S. M. (2008). Defining relational stalking in research: Understanding sample composition in relation to repetition and duration of harassment. *Psychiatry, Psychology & Law*, 15, 482-499. doi: 10.1080/13218710802389432
- Van Wijk, J. (2013). Who is the 'little old lady' of international crimes? Nils Christie's concept of the ideal victim reinterpreted. *International Review of Victimology*, 19(2), 159-179.
- Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssted*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Hämtad 22 november 2018 från https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1529480532631/God-forskningssted_VR_2017.pdf
- Yin, R. K. (2011). *Kvalitativ forskning från start till mål*. Lund: Studentlitteratur AB.